

Vilmos császár és a szegedi baka.

(Saját tudósítónktól. Aki a mostani világháboru zivataros napjait meg akarja örökíteni a történelem számára, annak a kórházakat kell először is végigjárni. Itt lehet felfedezni a háboru igazi karakterét, a nemzet fiainak önfeláldozó hősiességét; itt lehet megtudni, hogy milyen az az uralkodó, akit szívébe zár minden közlegény; és milyen közlegényekből áll az a hadsereg, amely diadalmasan fog kikerülni ebből a világot rengető, korszakot alkotó, népeket elsöprő nagy khaoszból.

Végig kell járni a kórházakat, csendesen, lábujjhegyen elmenni a fehér ágyak között, megállni egy-egy beesett arcu, nagy szakállu sebesült mellett és szóba elegyedni vele. Itt nincsenek Házi Jánosok. Cselekedeteinek hű tükrét, mindenki a feje fölött viseli. Fekete tábla lóg minden ágynál; rajta van az illető neve, betegsége, illetve sérülése. Aztán ott van a „Kopfzettel“, ez még bővebb felvilágosítást adhat. Némelyik táblára, az alatta fekvő katona kitüntetését is feltűzték: ez is sokat mond. *A kis- meg a nagy vitézségi ezüst érmek a betegszobákban; ez elég kezeség ugye arra, hogy igazi hősök fekszenek itt.*

Az egyik szegedi tartalékkórházban találtam rá Fodor Illésre, aki szeged-alsótanyai legény. Egy héttel ezelőtt érkezett az északi harcterről súlyos sérüléssel. Most már jobban van és az ágya körül állandóan négy-öten üldögélnek, akiknek ő halk, szerény hangon mesélget. A feje fölött a német vaskereszt van szemlére kitéve és ez vonzza — úgy látszik — az érdeklődő közönséget. Én is oda megyek és örömmel hallgatom, hogy mit beszél a tanyai gyerek. Páris, Berlin, Brüsszel, Varsó, Lodz, Lemberg nevei csak úgy röpködnek az ajkán Fodor Illésnek, aki a háboru előtt még azt sem tudta talán, hogy Szegeden, Dorozsmán és Tápén kívül, más „ország“ is van a világon. Az érdeklődőknek épen azt mesélte, hogy miért kapta a vaskeresztet és mit beszélt Vilmos császárral, a németek hatalmas urával, aki őt a fronton megszólította.

— Egy hónapja sincs talán, — mondotta, — amikor Vilmos császár megérkezett keletre, Hindenburg hadseregéhez, amelyben nagyon sok magyar legény küzd. *Az én ezredem is ott van muszka földön* és Lodz elfoglalása után Varsó felé tartottunk. Nem messze Lodztól járőrnek voltam kiküldve két társammal együtt. Messze elkalandoztunk a csapatainktól, mert csak az ágyuk szóltak, a gyalogság hallgatott, mi meg azt szerettük volna épen tudni, hogy hol vannak azok a mély torku ágyuk. Amint egy kis domb mellett elkanyarodtunk, alig kétszáz lépésre tőlünk egy orosz járőr-csapatot veszek észre, amely jobb felé haladt. A muszkák hatan voltak, egy tiszt vezetésével. Oldalba lüktem a két komámat, aztán mindjárt lehasaltunk a fübe és célba vettük a muszkákat. Ahogy elhangzott a jó „Manlikkerünk“ pukkanása, három orosz mindjárt elterült a földön. Megint lőttünk és kettőt megint eltrefáltunk. Erre a tiszt meg a másik muszka, amelyik életben maradt, feltartották a kezüket. Mi feltűztük a szuronyt és úgy rohantunk oda. Alig husz lépésre voltunk már csak, amikor a tiszt két lövést tett felénk revolverből.

A két komám menten elvágódott, de én egyszerre csak ott termettem, a muszkának egy „mellport“ adtam a puska agyával, a tisztet meg nyakon csíptem és elvettem tőle a revolvért, kezeit összekötöttem és megindultunk „hazafelé“. Az egyik komámat a jobb felső karján érte a golyó; lassan ő is feltápázkodott és jött velünk. Így mentünk harmasban.

— Már közel voltunk a csapatunkhoz, amikor egy eltévedt gránát füttyürészett arra és szétpukkant alig ötven lépésre tőlünk. Mind a három a földre vágódtunk és alig birtunk felkelni. Amikor felálltam, éreztem, hogy az oldalam nagyon fáj. De azért szerencsésen elvándoroltam a csapathoz. Mindjárt jelentést tettem az esetről a hadnagy urnak, aki megdicsért és elküldött a szanitécokhoz. Azok bekötözték és sebemet kimoszták, mert abból az ördögös gránátból egy ólomgolyó furódott a jobb oldalamba.

— Ezután hordágyon elvittek az ezredes urhoz. Sok fényes, nagy rangu katona volt ottan és én az egyikben mindjárt fölösmerem a németek hős királyát, Vilmos császárt, akinek a képét azelőtt is sokszor láttam a moziban. *Egyenesen ő elé vittek és ott letettek a földre.* Nagy szeretettel nézett végig a hatalmas fejedelem és kérdezett valamit tőlem. Nem értettem, hogy mit kérdez és most az egyszer sajnáltam, hogy nem tudok németül. De azért kivágtam a rezet. Hangoosan mondtam:

— Ik nix dajes. Eljen, hoch Vilmos császár!

— A többi tiszt urak elmosolyodtak, egy pedig odajött hozzám és ezt a keresztet, ami itt lóg fölöttem, feltette a mellemre. Mondhatom, hogy *a német császár nagyon szereti a magyar katonát*, mert másokat is megszólított közülünk...

Ezt mesélte, és isten tudja, már hányadszor, a tanyai Fodor Illés, aki talán még most sem érti, hogy miért is történhetett az, hogy őt a német császár megszólította.

IRÓGÉPEK

javitását és jókarban tartását jutányosan elvállaljuk. ♦ Carbon-papírok, írógép-szallagok legolcsóbb beszerzése. ♦♦ Smith-Yost írógép képviselet. ♦♦

KELEMEN

SZEGEDEN, és Társa Oroszlán-u.

TELEFON 13-22

APOLLO MOZGO SZÍNHÁZ

Vasárnap, január hó 31-én

A Nordisk Films Compagnie világhírű detektív regénye.

Dr. Gar el Hama III. része

Négy felvonásban.

Éjfélkor

Nagy amerikai dráma. — A főszerepet — **M. COSTELLO** játssza. —

Folytatódó előadások délután 2 órától.

HIREK

0000

Levél haza, az asszonynak.

(Saját tudósítónktól.) Magyar katona írja feleségének a déli harcterről az alábbi levelet. A nevét nem közölhetjük, amit a levél elolvasása után a közönség is természetesen fog tartani. Mert nem harctéri összeesapásokról számol be ez a levél, hanem csak a férj és feleség közti háborúról. De a levél így is annyira érdekes s az alföldi magyar lelki világát oly hiven tükrözi vissza, hogy magán jelege ellenére is érdekesnek és aktuálisnak tartjuk leközölni.

A levél szövege az eredeti helyesírással a következő:

Kedves Juliskám!

Kelt levelem január 3-dikán dicséretes a Jézus Rozmaringnak ágát leszakítom és azt feketetentában belemártom és fehér papírcsra írom levelemet feketére pedig gyászos életömet az én szívemen tüvis koszoru van az teszived meg rózsabimbóvulva fehér rózsza szirmokal esztetbehintem piros véremet meg leis peccsételtem eszt a levelet könyejeim ásztagyák könyekösztt uszot végig az én jenném így irok levelet az én juliskámnak az én meg keseritet kedves rózsikámnak ugye kedves rózsám hogy igazán szeretlek azért vezényöltem írásra kezemet ha kedves virágom szíved nem kübölva akkor egypár sor írást bocsájsál számomra ezen pár sor írásom az legjobb egységben találjon mind nekem van nekem máspék jóegségem van csak az a bajom hogy téged kedves anyuskám nem ölelhetlek meg azért vagyok mindig ojan szomorú mióta kedvesem aztaz szomorú levelet elolvastam azuta már 2 kilót fogytam ha így fogyok akkor csak az esztem meg az bőröm lesz mindig tefelölöd gondolkozok még jobban mint azelőtt nincsen sem éjelem sem napalom nemtudom el felejtteni hogy én én kedves anyuskám azt mondta hogy nekem van valakim hát van az ur Jézus aki az égben van meg az boldogságos szűz márija ezek vannak nekem vagy talán kedves juliskám azt akarnád hogy ezek sem legyenek az zenyimék én csak azokban bízik kedves anyuskám már elmúlt 5 hónapja hogy eljöttem az teoldalad melü demég rajtadkivül nem ismerök senkit sem nemis fogok ismerni kedves juliskám Hát te azt bited hogy én azt a szent fogadást Amit az krisztus Jézus szent színe előt fogatam hogy már én azt elfelejtetem ó nem felejtetem el nem ojan az én eszem mit az vizen a butyborék csak kedves juliskám té elne felejd légy erőshítü bizá istemben tudom én kedves rózsám hogy nagyon jól vólna ha most tudnál írni és olvasni azért az kis komám adig kap kétszer is levelet még én egyszer de tudom hogy ha magad tudnál írni akkor talán kapnék minden nap de nem tehetők róla tudatom veled kedves juliskám hogy az lajos sógor otthon vané még meg az eselajos kedves juliskám mejikék azok az jó fajta asszonyok akik márt az urukat nem is győzik már hazavárni és még is töb levelet kap mint tig kaptok bizonyosan ha tudná a férje hogy mijen egy levelet se küldene neki de nem tuggyám hát csak imádkozál kérd az jóistent hogy szüntesse meg azt az háborut és hazamehesek hogy téged még egyszer örömmel csókollhasalak és ölelheselek tisztelem anyádékat is sok jó egységel és az sós mihájékat is ezel bezárom levelemet maradok szerető hü párod aki elnem felejt.

— Back-malom ügye. Irtak a lapok arról, hogy a szegedi Back-malmot följelentették, mert a maximális áron adott nullás liszt-nél a zsákokért fölszámított bizonyos összeget. Az ügy még nem került végleges letárgyalás elé, a kereskedelmi és iparkamara fog előbb javaslatot mondani. Mivel a Back-malom országosan közismert nagy cég és mert amugy is a közérdekről van szó, érdeklődtünk